

Povodí Svitavy: terénní vzdělávání pro environmentální management.

Emerit. Doc.A.Hynek, Mgr. et Mgr. G.Novotný,
Bc. D.Snopková

Geografický ústav PŘF MU Brno

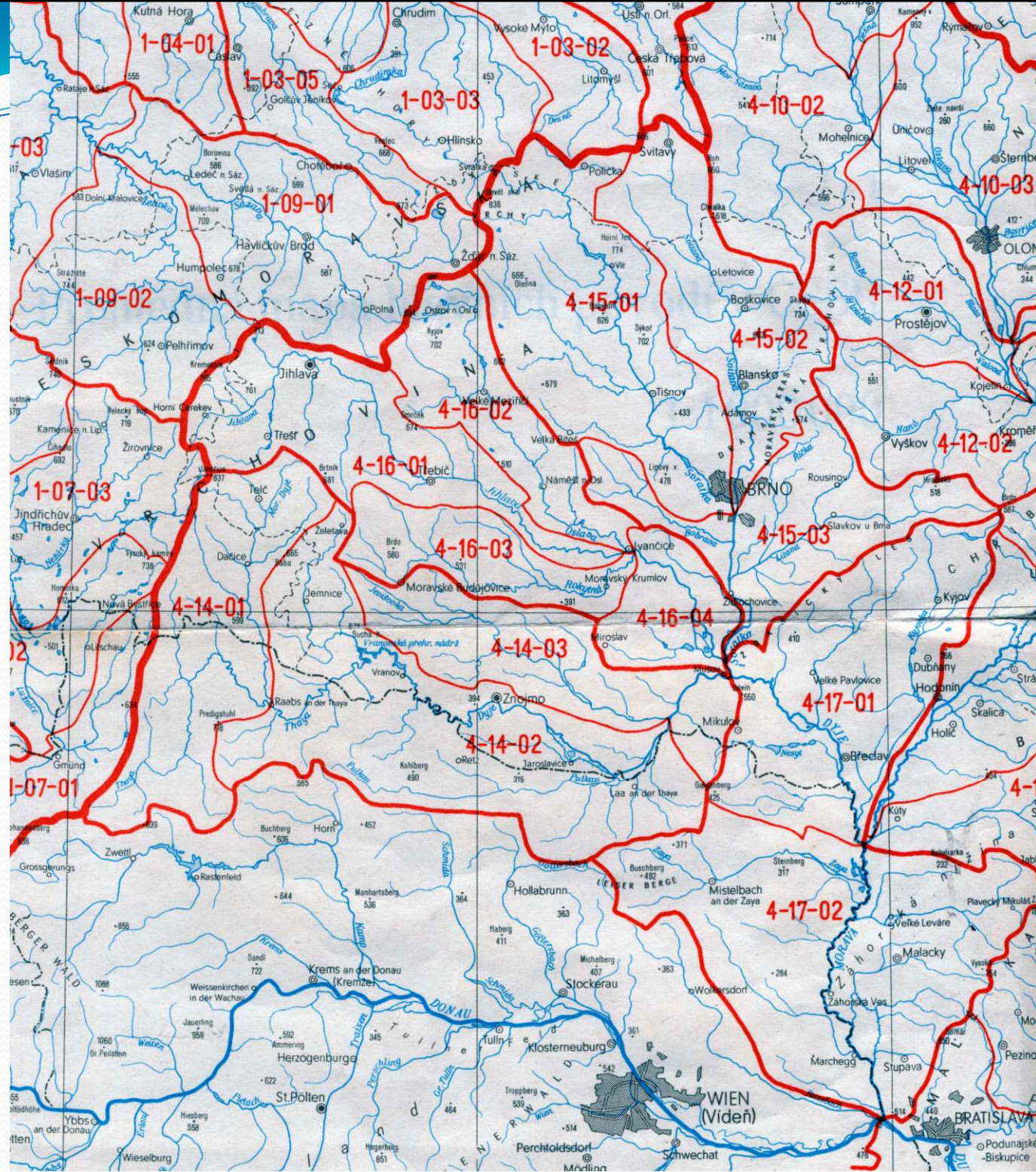
TUZVO 22.9.2016

Terénní vzdělávací projekt

- ⊗ učební předmět Z0131 Sustainability/Trvalá udržitelnost
- ⊗ učební předmět Z0132 Urbánní a rurální studie
- ⊗ orientace na mikroregionální rozvoj
- ⊗ kurikulum má geograficky obsah i vzdělávání
- ⊗ zpočátku orientace na Jihomoravský kraj
- ⊗ následně na povodí Svatky a Svitavy
- ⊗ Povodí Svitavy – 1 100 km² , osa Svitavy-Brno

Prostorový dispozitiv:

- Millennium Ecosystem Assessment (internet – sada pdf)
- CICES (The Common International Classification of Ecosystem Services)- evropský přístup (překlad:M.Skoupý)
- TEEB (The Economics of Ecosystems and Biodiversity):
<http://www.teebweb.org/our-publications/teeb-study-reports/synthesis-report/>
- UNO: sustainable development goals (25.9.2015):
<https://sustainabledevelopment.un.org/?menu=1300>
- ESPECT (Hynek,Hynek, 2007)- ecology, society, politics/policy/polity, economy, culture, technology
- Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky (od r.2010)
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020
- Národní strategický plán leader 2014+

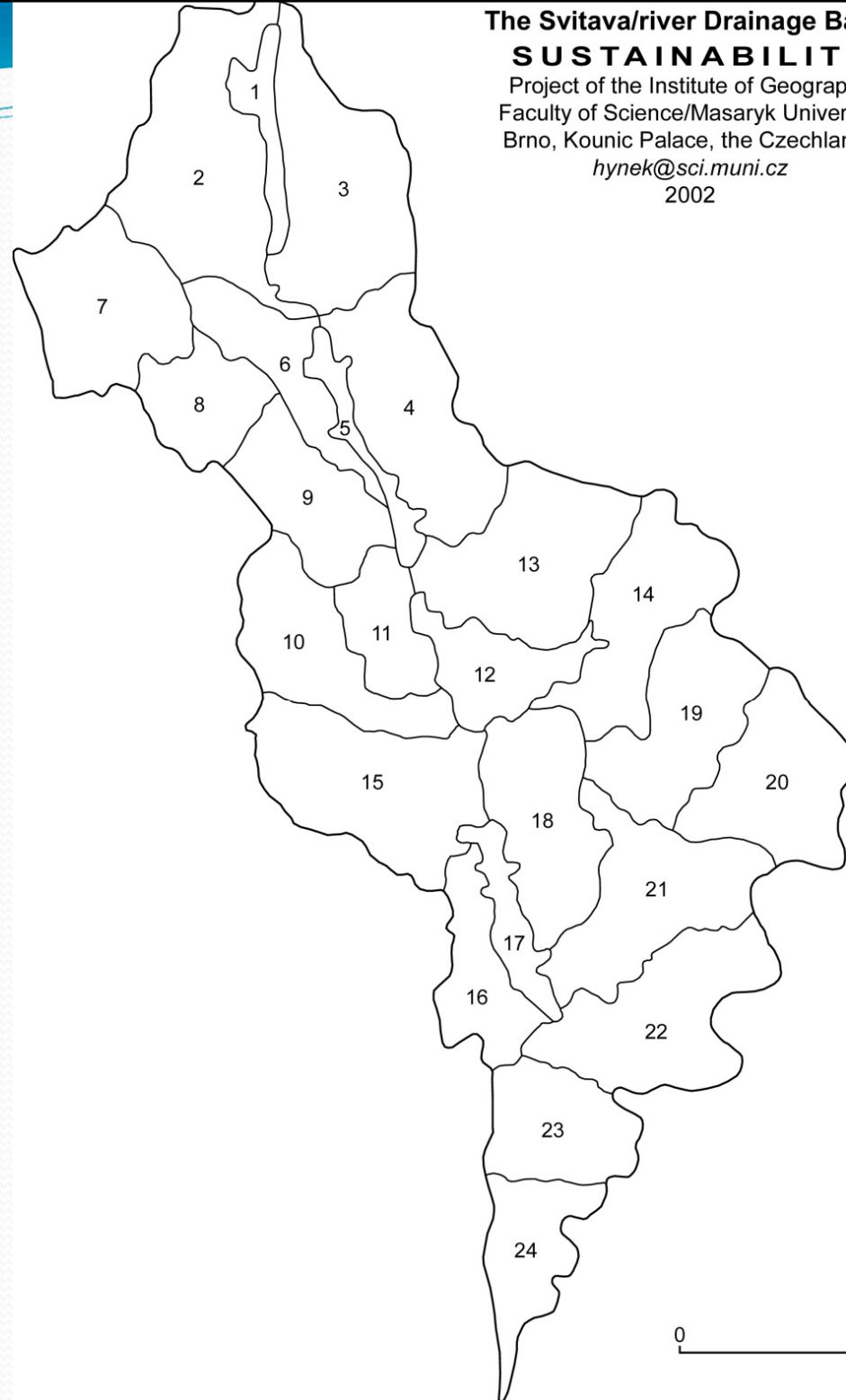
The Svitava/river Drainage Basin

SUSTAINABILITY

Project of the Institute of Geography
Faculty of Science/Masaryk University
Brno, Kounic Palace, the Czechlands

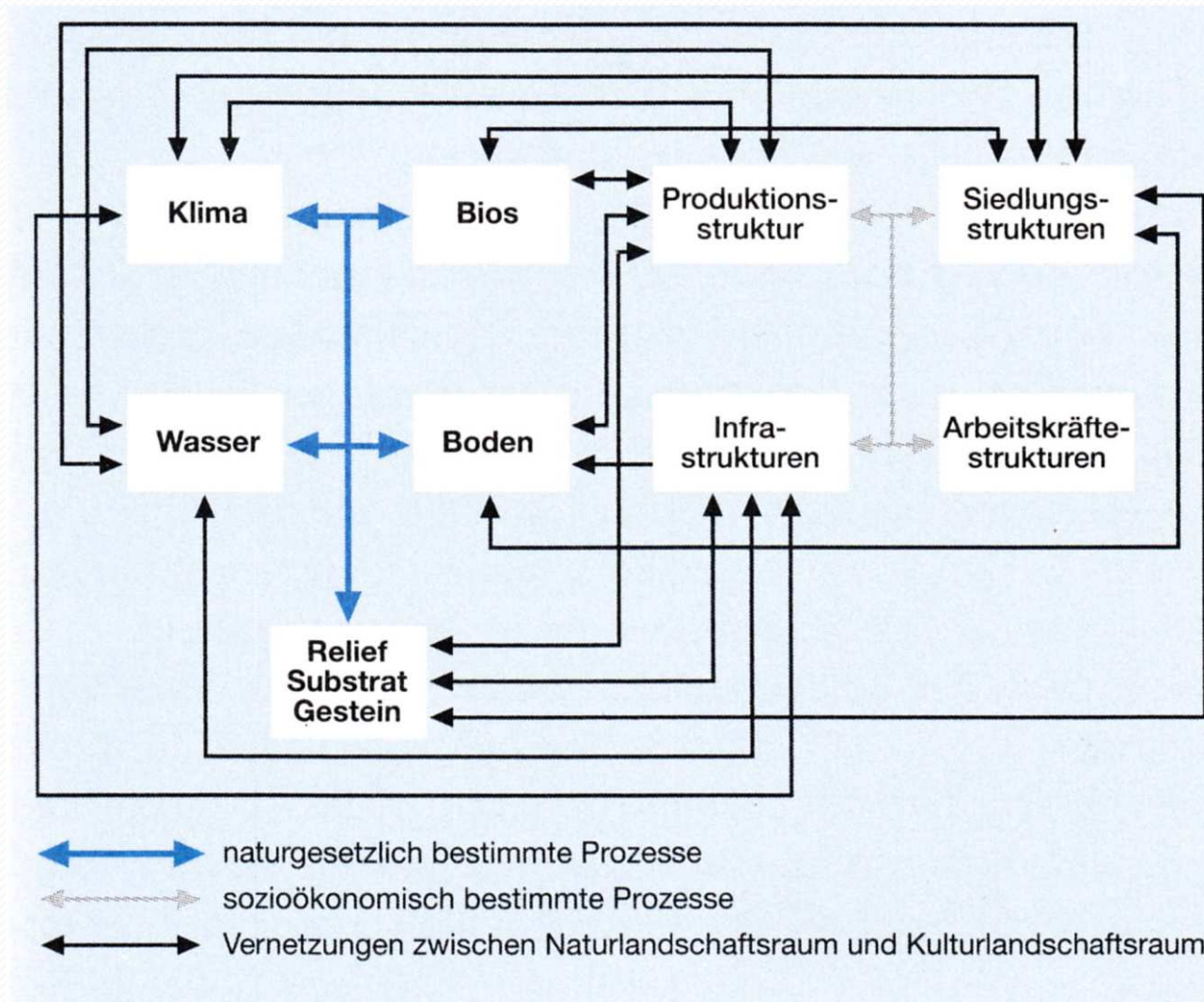
hynek@sci.muni.cz

2002

0 10 km

Fischer a Koch (2011): Erdkunde, 53

Modell des Landschaftsökosystems

 Studijní materiály předmětu PřF:Z0131 /Z0131/

 Učební materiály /um/

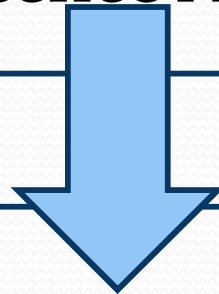
☒			 Složka či soubor	 Vložil/a	 Vloženo		
☐			Dajana /59306061/	Hynek, A.	24. 9. 2015		
☐			DATA.zip	Hynek, A.	24. 9. 2015		
☐			STUDENTI1pokus.zip	Hynek, A.	24. 9. 2015		
☐			VW113V4j.htm	Hynek, A.	24. 9. 2015		

Operace ▾

GIS podpora

- předpřipravená data v podobě shp. a lokalizovaných rastrů (zdroj – mapové portály, DIBAVOD - VÚV T. G. M.)
- snadné užití - návod
- každý student na GÚ – licence ArcMap

- studenti
 - „klasická metoda“ – vytištění, překrývání map – porovnání vrstev krajiny přímo v terénu
 - vlastní analýzy v GIS, tvorba různých mapových výstupů, vlastní vizualizace dat

Marzano a Kendall (2007): Taxonomie vzdělávacích cílů, česky: J. Vávra, 2011

Taxonomické úrovně	Systemy myšlení	Domény znalostí
Úroveň 1	Obnovování (Retrieval)	I Informace
Úroveň 2	Pochopení (Comprehension)	II Mentální postupy
Úroveň 3	Analýza (Analysis)	III Psychomotorické postupy
Úroveň 4	Používání znalostí (Knowledge Utilization)	
Úroveň 5	Matakognice (Metacognition)	
Úroveň 6	Přemýšlení o sobě (Self-system Thinking)	

Fasety porozumění

Wiggins & McTighe, 1998, str. 44

Když skutečně rozumíme, tak:

- ② *můžeme vysvětlit*
- ② *můžeme interpretovat*
- ② *můžeme aplikovat*
- ② *máme náhled*
- ② *můžeme zdůrazňovat*
- ② *máme sebepoznání*

M.Young (1998, 2013): Futures – působivé znalosti/powerful knowledge

- F1: znalosti samy pro sebe, tradiční, populární
- F2: dovednosti, kompetence, integrovaná témata, 'úlohy', trh práce
- F3: disciplinární epistemická pravidla komunit specialistů překračujících každodenní zkušenost

Vizualita v geografickém vzdělávání

- ➔ Je viděné výpovědí?
- ➔ Jak souvisí s porozuměním a výkladem?
- ➔ Co je to režim vidění? Co je point?
- ➔ Co je 'pohled' ?
- ➔ Rozdíl: percepce, imaginace, kognice
- ➔ Co je význam a smysl?
- ➔ Zjednávací přístup

(Ne)reprezentační teorie

(Lorimer, Vannini, 2005

- **vitalita, hybridita, senzualita,**
- **fluidita, relacionalita, performativita,**
- **tělesnost, materialita, afirmativita,**
- **udržitelnost, nevýslovnost,**
- **potencialita, následnost, tvořivost,**
- **multimodalita, reflexivita, proximita,**
- **mobilita, bezprostřednost, zaujatost**

Výuka kurzu *Sustainability, trvalá udržitelnost* - 2014 a 2015

- Podzimní semestr
- 2014 - Dolní Svitava – konkrétní povodí, přibližně od Blanska po soutok s řekou Svratkou
 - rurální část a urbánní část
 - Jaro 2015: Urbánní a rurální studia
- 2015 – **Horní Svitava**
 - unikátní území, koncept 'vrstev krajiny'
 - GIS podpora (D. Snopková, 3. ročník)
- Reálný výzkum v terénu zaměřený mj. na percepci, možnost specializovat se na určitý geografický jev

Sudety a jazykové ostrovy

OSKAR SCHINDLER
DIE BIOGRAPHIE

‘německá’

u převahou
kého obyv.

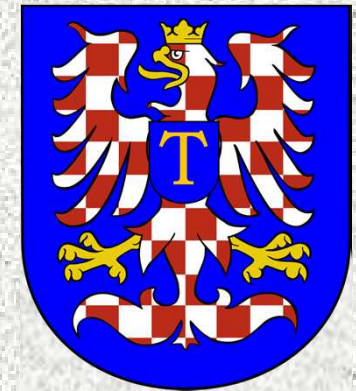
itavy

oravská Třebová

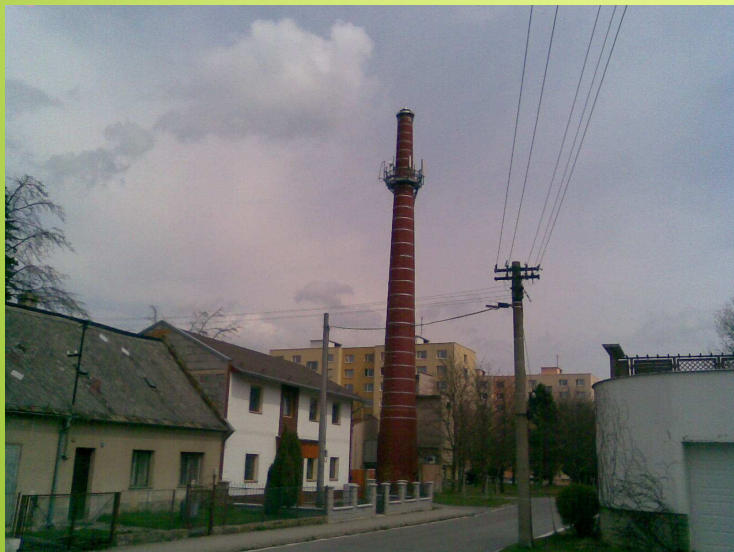
ezová n. Svitavou

Attn.: Diese Karte zeigt nicht alle heutigen Ortschaften des Schöhringstales, sondern nur jene, die vor 1575 gegründet wurden!
Karte entnommen aus:
Schöhringstaler Heimatbund e.V., Der Schöhringstalgau, Bild einer deutschen Sprachinsel, Stuttgart 1962
Gesamtbild von Jürgen Grewel 1994, 2. Fassung 1999, 3. Fassung 2001

(nejen) průmyslová historie Svitavska

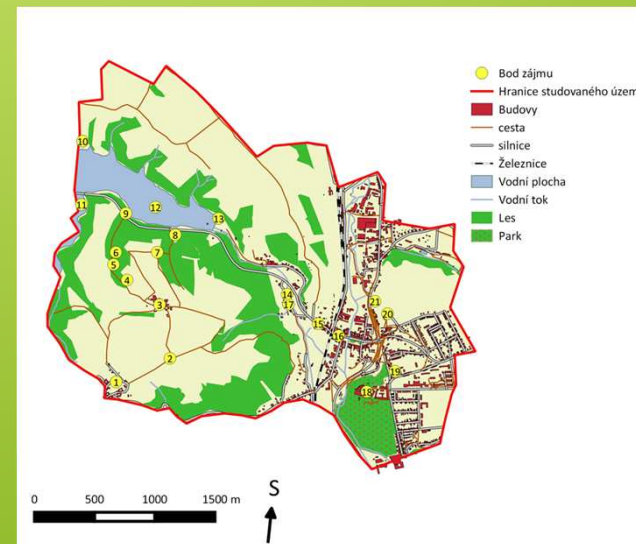

autoři: J. Holuša, F. Smola

Autoři: P. Zavodný, M. Musil

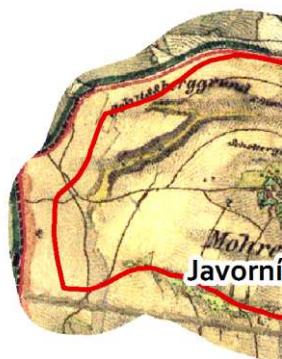
S čím pracujeme?

- Y. F. Tuan – sense of place
- B. Latour – ANT
- R. Putnam, A. Giddens – sociální kapitál
- Mentální mapy a různé modifikace
- koncept *Sustainability*, geografické myšlení a význam Geografie
- Terénní výzkum
- „zasítování“
 - GIS podpora
 - Vrstvy krajiny
 - Sociální vazby
 - Komunikační sítě

Autoři mapy:
P. Zavodný,
M. Musil

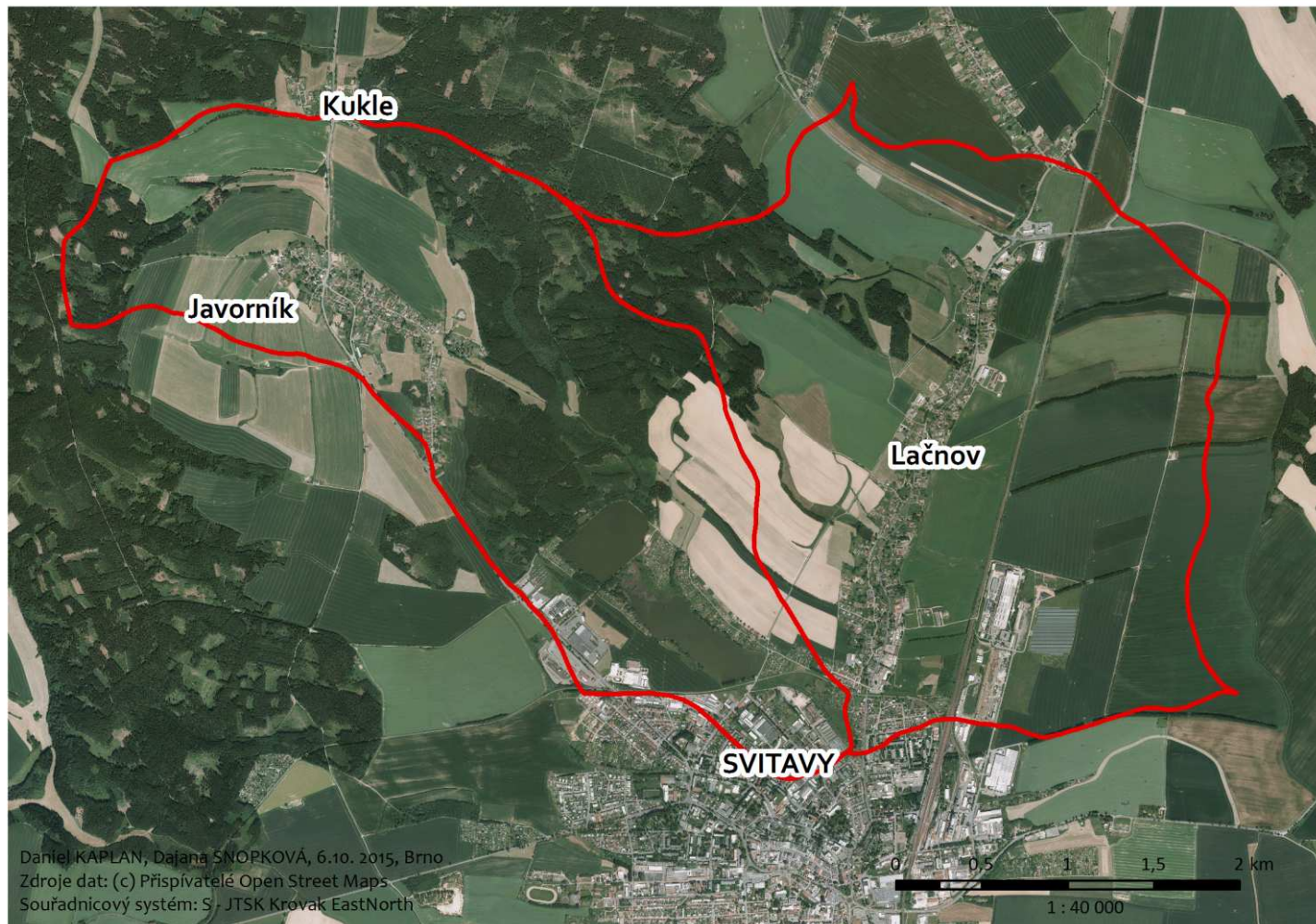
PRAMENNÁ OBLAST ŘEKY SVITAVY - 2. VOJENSKÉ MAPOVÁNÍ

PRAMENNÁ OBLAST ŘEKY SVITAVY - ORTOFOTO 50. LÉTA

PRAMENNÁ OBLAST ŘEKY SVITAVY - SOUČASNÉ ORTOFOTO

Daniel KAPLAN, Dajana SNOPKO
Zdroje dat: (c) Přispívatelé Open
Souřadnicový systém: S - JTSK K

2. vojensk

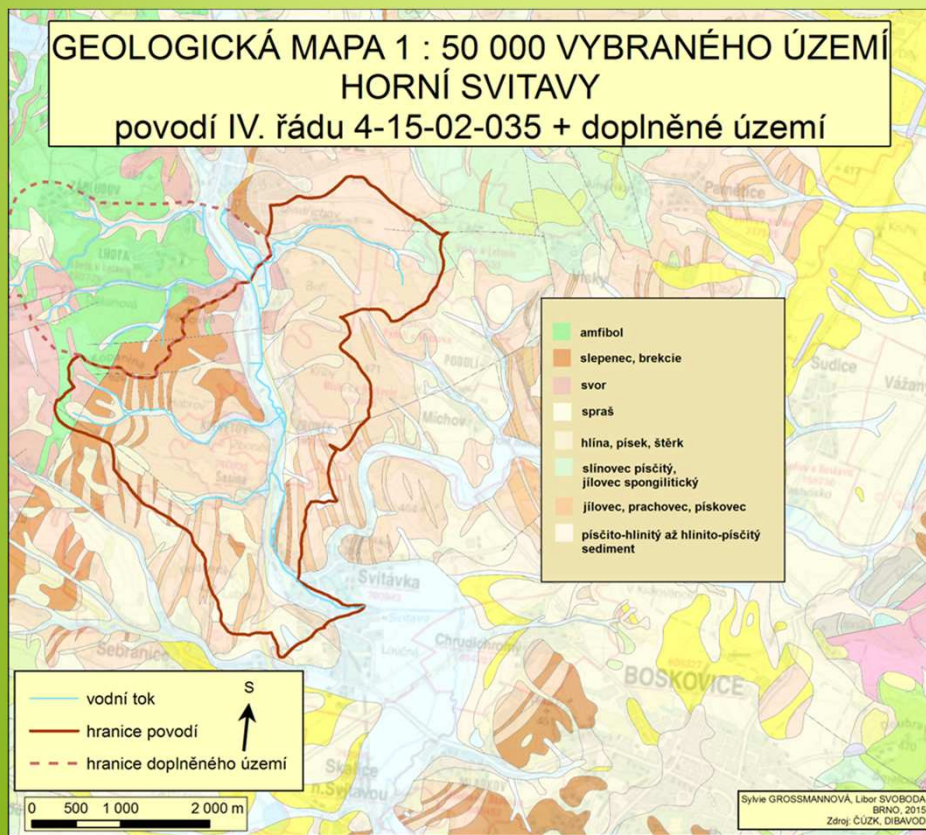
Daniel KAPLAN, Dajana
Zdroje dat: (c) Přispív
Souřadnicový systém

Ortofoto

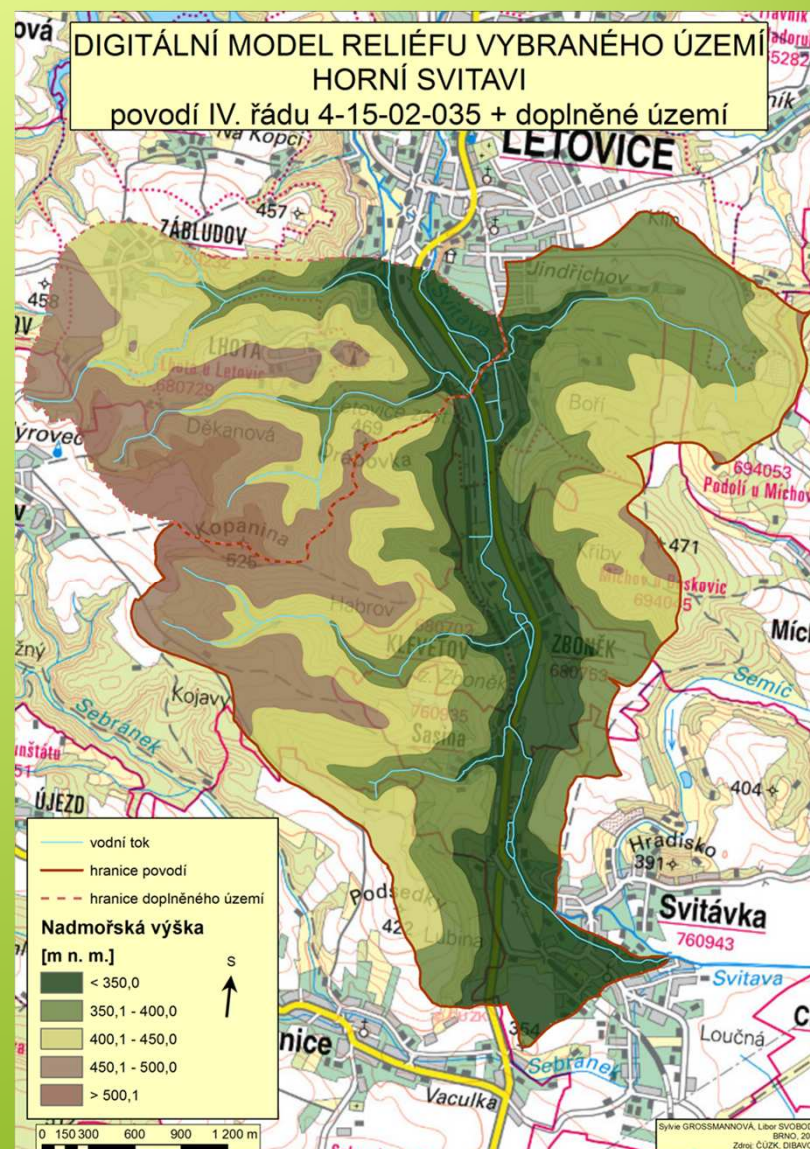
Daniel KAPLAN, Dajana SNOPKOVÁ, 6.10. 2015, Brno
Zdroje dat: (c) Přispívatelé Open Street Maps
Souřadnicový systém: S - JTSK Krovak EastNorth

Současné ortofoto, Zdroj: Geoportal.gov

Studentské výstupy – podzim 2015

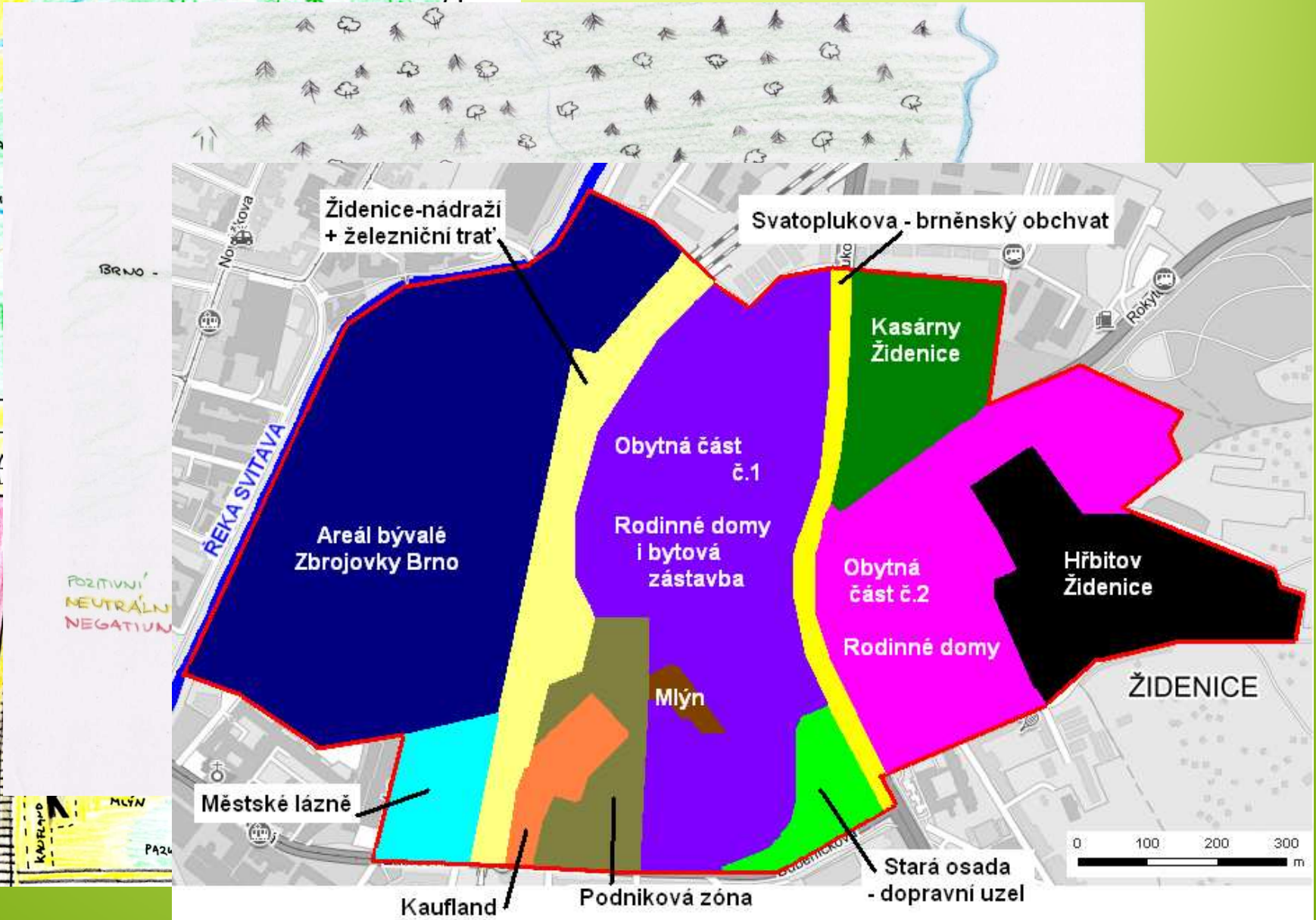

Autoři:
S. Grossmannová, L. Svoboda

SE VNÍMÁNÍ: POZITIVNÍ

POZITIVNÍ
NEUTRÁLNÍ
NEGATIVNÍ

Děkujeme za pozornost!

Alois HYNEK

Department of Geography
Science Faculty
Masaryk university,
Brno, Czech Republic

Gustav NOVOTNÝ

Department of Geography
Science Faculty
Masaryk university,
Brno, Czech Republic

Dajana SNOPKOVÁ

4. ročník

PřF KART Geografická kartografie
a geoinformatika